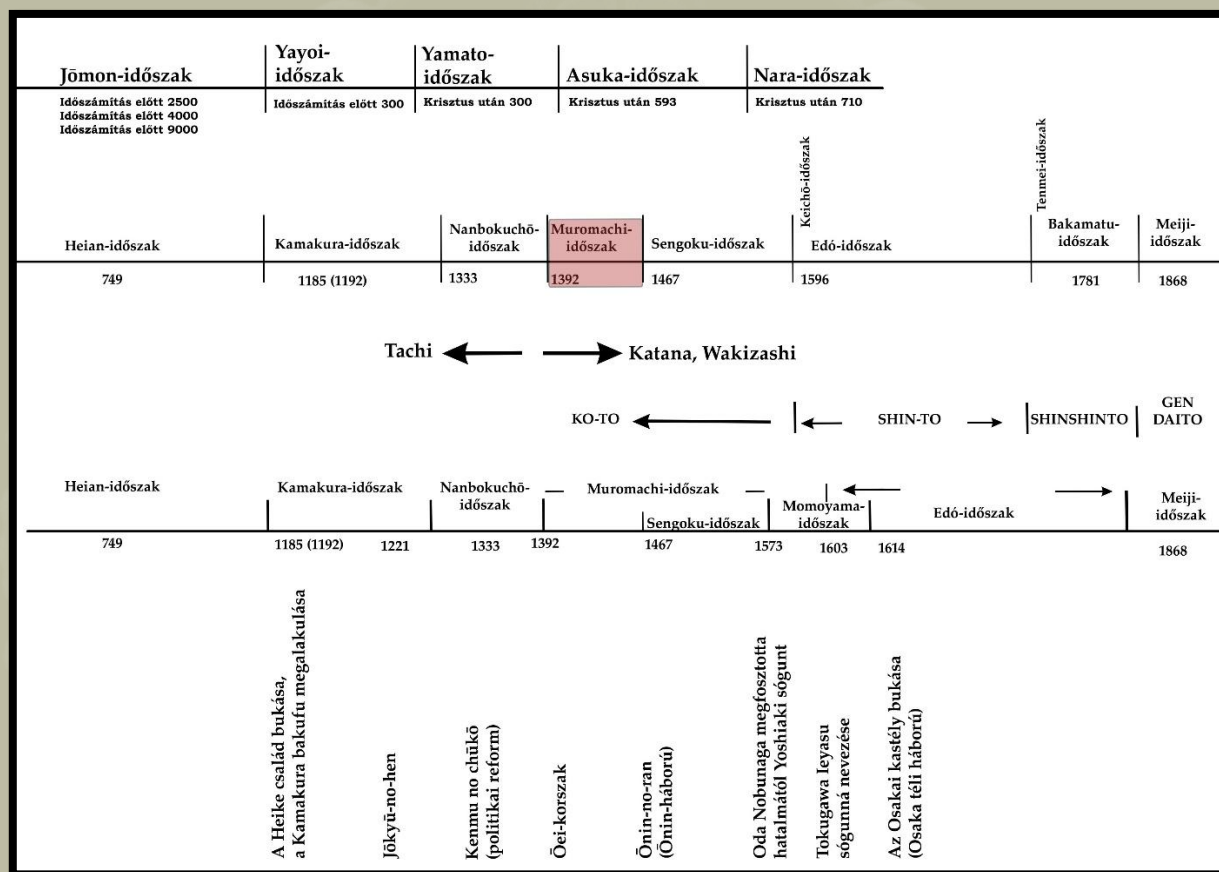

Muromachi-kor története

(Muromachi jidai rekishi, 室町時代歴史)

A Muromachi-kor azután kezdődött, hogy Ashikaga Takauji (足利尊氏) és több befolyásos hadúr véget vetett a Nanbokuchō-korszaknak.

Ashikaga Takauji unokája, Ashikaga Yoshimitsu (足利義満), akit gyakran Yoshimitsu sōgunként emlegetnek, gyönyörű új palotát építtetett Kiotó Muromachi (室町) nevű negyedében. Ez a palota lett a kormányzat központja, amelyet Muromachi bakufu-nak (1) (室町幕府, vagyis Muromachi-kormányzat) neveztek. Ezzel kezdődött a Muromachi-kor. Ashikaga Yoshimitsu építtette Kiotóban a híres Kinkaku-ji-t (金閣寺, Arany Pavilon) is, amely második rezidenciájaként szolgált.

A Kinkaku-ji (金閣寺, Arany Pavilon)

Ashikaga Yoshimitsu 1397-ben építtette a *Kinkaku-ji*-t. Később a *Rinzai-shū* (2) (臨濟宗) zen buddhista iskola temploma lett, de eredetileg *Ashikaga Yoshimitsu* második rezidenciájaként és állami vendégházként épült. Ma a Világörökség része. 1950-ben egy gyújtogató felégette, de 1955-ben újjáépítették. *Mishima Yukio* író a *Kinkaku-ji* című regényében dolgozta fel a templom és a gyújtogatás történetét. A könyv egyik híres idézete így szól: „A *Kinkaku-ji* (3) tetején álló *hōō* (4) (a kínai főnixhez hasonló mitikus aranymadár) mozdulatlan, mégis örökké repül az időben.”

Ashikaga Yoshimitsu

A *Muromachi*-korban a császári hatalom fokozatosan meggyengült, a politikai befolyás teljes mértékben a *sōgun* (5) (将軍) kezébe került. Idővel több szamuráj csoport, akik hivatalosan *shugo daimyō*-ként (6) (守護大名, tartományi kormányzóként) szolgáltak, jelentős politikai és gazdasági hatalomra tettek szert a *Muromachi bakufu*-ban betöltött kulcspozícióik révén. Emellett hatalmas földbirtokokkal is rendelkeztek. A legbefolyásosabb *shugo daimyō*-k közé tartozott a *Hosokawa* (細川) és a *Yamana* (山名) család.

Az *Ashikaga*-család nagy erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy a *Muromachi bakufu*-t stabil és erős kormányzattá tegye. A korszak kezdeti szakasza békés és virágzó volt. Amikor azonban *Ashikaga Yoshimasa* (足利義政) lett a nyolcadik *sōgun*, a *Muromachi bakufu* súlyosan korrupttá vált. *Yoshimasa* alig törődött az ország irányításával; inkább nőkkel töltötte az idejét (anyja emiatt rendre is utasította), és hatalmas összegeket költött az Ezüst Pavilon, vagyis a *Ginkaku-ji* (7) (銀閣寺) felépítésére, ahová később visszavonult.

Ashikaga Yoshimasa (足利義政) a nyolcadik sógun

Mivel nem volt örököse, testvérét, *Yoshimi*-t (義視) nevezte ki utódjául.

Később azonban *Yoshimasa* felesége, *Hino Tomiko* (日野富子) fiút szült, *Yoshihisa*-t (義尚). Ettől kezdve *Yoshimi* szövetségre lépett a *Hosokawa*-családdal, míg *Yoshihisa* a *Yamana*-családhoz csatlakozott. Számos kisebb samuráj csoport állt valamelyik fél mellé, és kitört a háború. Ez volt az 1467-ben kezdődött *Ōnin no ran* (8) (応仁の乱), amely tizenegy évig tartott és az egész országra kiterjedt.

Hino Tomiko (日野富子) *Ashikaga Yoshimasa* felesége volt. Kiemelkedő politikai befolyását arra használta, hogy hatalmas vagyont halmozzon fel a rizspiac manipulálásával: befektetéseivel irányította a rizs árát, majd magas áron értékesítette. A megszerzett pénzt uzorakölcsönként adta tovább a magas rangú hivatalnokoknak, így a korrupció soha nem látott méreteket öltött.

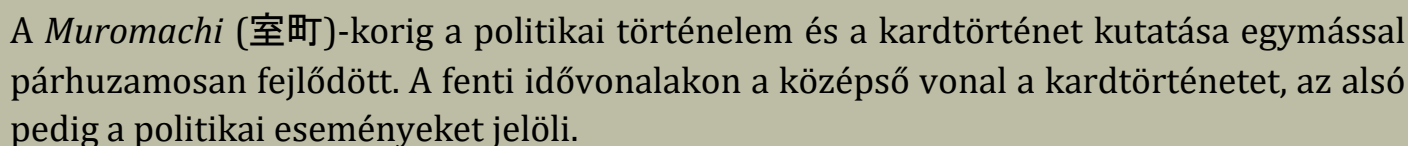
Az *Ōnin no ran* pusztításai következtében Kiotó nagy része elpusztult. A *Muromachi bakufu* hatalma ezután már csak Kiotó közvetlen környékére terjedt ki. Az *Ōnin no ran* a következő korszakhoz vezetett, amelyet *Sengoku jidai*-nak (9) (戦国時代), vagyis a Hadakozó Fejedelemségek korának neveznek. A *Sengoku*-kor idején Japán mintegy harminc kisebb, független államra szakadt, amelyek egymással háborúztak, míg végül *Oda Nobunaga*, *Toyotomi Hideyoshi* és *Tokugawa Iyasu* újra egyesítették az országot.

Az Arany Pavilon és a mitikus aranymadár.

- (1) **Bakufu** (幕府): katonai kormányzati rendszer, amelyet a *sógun* irányított.
- (2) **Rinzai-shū** (臨済宗): a zen buddhizmus egyik fő iskolája, amely a meditációt és a közvetlen megvilágosodást hangsúlyozza.
- (3) **Kinkaku-ji** (金閣寺): Arany Pavilon, Kiotó egyik leghíresebb zen temploma.
- (4) **Hōō** (鳳凰): mitikus aranymadár, a fönix kínai megfelelője, a béke és megújulás jelképe.
- (5) **Sógun** (将軍): katonai kormányzó, a legfőbb hadvezér és az ország tényleges vezetője.

- ## 2. rész

A kardok stílusa a *Muromachi*- és a *Sengoku*-kor (戦国時代) között határozottan eltért. Ezért a kardtörténet tanulmányozásakor a két korszakot külön kell kezelni. A japán történelemkönyvek a *Muromachi*-kort 1393-tól (a *Nanbokuchō*-kor végétől) 1573-ig határozzák meg, amikor *Oda Nobunaga* (織田信長) elűzte *Ashikaga Yoshiaki* (足利義昭) sógunt Kiotóból, amivel megdőlt a *Muromachi bakufu*. Ezekben a tankönyvekben a *Sengoku*-kort a *Muromachi*-kor részének tekintik, a kardtörténeti kutatások szempontjából azonban érdemes őket külön vizsgálni.

Ashikaga Yoshimitsu (足利義満)

A *Muromachi*-kor legfényesebb időszaka *Ashikaga Yoshimitsu* (足利義満), *Ashikaga Takauji* unokájának uralkodásához köthető. Ő helyezte át a *bakufu* központját Kiotó *Muromachi* (室町) negyedébe, amelyről az egész korszak a nevét kapta.

Ashikaga Yoshimitsu gyönyörködik az Arany Pávilonban

Amikor a Déli Udvar (*Nanchō*) legtöbb szamurája megadta magát az Északi Udvarnak (*Hokuchō*), a Déli Udvar elfogadta *Yoshimitsu* sógun békeajánlatát, és ezzel megszűnt a két udvar közötti háború. Ez az esemény szilárdította meg az *Ashikaga*-család hatalmát a *Muromachi bakufu*-ban. A sógun uralma alatt hatalmas hasznot hozott a Kínával (*Ming*) folytatott kereskedelem. *Yoshimitsu* Kiotóban fényűző villát építtetett, az Arany Pávilont, vagyis a *Kinkaku-ji*-t (金閣寺).

Úgy tartják, ezt a pompás épületet hatalmának és gazdagságának kifejezésére emeltette. Ebben az időszakban bontakozott ki a *Kitayama bunka* (北山文化), azaz a *Kitayama*-kultúra, amely a korszak eleganciáját és kifinomultságát tükrözte.

A Kinkaku-ji (金閣寺, Arany Pavilion)

A templom hivatalos neve *Rokuon-ji* (鹿苑寺). Eredetileg *Saionji Kintsune* (西園寺公経) építtette pihenővillának a *Kamakura*-kor idején. *Ashikaga Yoshimitsu* 1397-ben szerezte meg, és saját rezidenciájává alakította, amelyet hivatalos vendégházként is használt.

A *sógun* halála után a villát *Rokuon-ji*-templommá alakították, amely a *Rinzai-shū Sōkoku-ji* (臨濟宗相国寺派) *zen* felekezet központi templomához tartozik.

A *Kinkaku-ji* egy ereklyetartó csarnok, amelyben *Buddha* ereklyéit őrzik. A templom a *Kitayama bunka* fénykorát szimbolizálja. 1994-ben a *Kinkaku-ji*-t a Világ Kulturális Örökség részévé nyilvánították.

Az Arany Pavilion három emelete különböző építészeti stílusokat és szimbolikus jelentéseket képvisel, amelyek a buddhista és világi értékrendet is tükrözik. Mindhárom szint eltérő stílusban épült, és együtt az esztétikai és vallási harmónia megtestesítője.

1. emelet – *Hōsui-in* (法水院): „A törvény vizeinek kamrája”

Az alsó szint *shinden-zukuri* (寝殿造) stílusban épült, amely a *Heian*-kori arisztokrácia palotaépítészetét idézi. Ez a szint a világi, földi létet jelképezi. Nyitott verandája és széles ablakai a természet felé fordulnak, ami a fizikai világ szépségét és a harmóniát fejezi ki. Itt található egy *Buddha*-szobor is, amely a földi életben megvalósítható megvilágosodást szimbolizálja.

2. emelet – *Chō-on-dō* (潮音洞): „A hullámok hangjának csarnoka”

A középső szint *buke-zukuri* (武家造) stílusban készült, amelyet a szamuráj rezidenciák építészete inspirált. Ez a szint az önfegyelmet, a harcos erényeket és a buddhista meditáció gyakorlati útját szimbolizálja. A nyitott erkélyekről a környező tájra nyíló kilátás a szamuráj szemléletet tükrözi: a cselekvés és a belső nyugalom egyensúlyát.

3. emelet – Kukkyō-chō (究竟頂): „A végső megvilágosodás csúcsa”

A legfelső szint *zenshū-butsuden-zukuri* (禪宗仏殿造), azaz *zen* templomstílusban épült. Ez a szint teljes egészében aranylemezekkel borított, és a spirituális világot, a megvilágosodás elérését jelképezi. A tetőn ülő arany *hōō* (鳳凰) madár, a kínai eredetű mitikus fénix, az örök megújulás és a halhatatlan lélek szimbóluma.

Összességében a három emelet az emberi lét három szintjét jeleníti meg:

- a földi életet,
- a szellemi tökéletesség felé vezető utat,
- és a végső megvilágosodást.

Ashikaga Yoshimasa (足利義政)

Ashikaga Yoshimitsu halála után a *Muromachi bakufu* pénzügyi helyzete meggyengült, katonai ereje pedig fokozatosan csökkent. Ennek következtében a *daimyō*-k, vagyis a földesurak egyre nagyobb hatalmat gyakoroltak. Néhány generációval *Yoshimitsu* után az *Ashikaga*-ház nyolcadik *shōgun*-ja, *Ashikaga Yoshimasa* került hatalomra.

Felesége a hírneves *Hino Tomiko* volt. Úgy tartják, hogy *Yoshimasa* nem mutatott különösebb érdeklődést a *shōgun* szerepe iránt. Sokkal inkább a művészetek és a kultúra vonzották. Nevéhez fűződik számos, ma is meghatározó japán művészeti és esztétikai hagyomány alapja, mint például a japán kertművészet, a *shoin-zukuri* (書院造) lakóház-stílus, a teaszertartás, az *ikebana* (virágrendezés), a festészet és más művészeti ágak fejlődése. Ennek a korszaknak a kulturális irányzata *Higashiyama bunka* (1) (東山文化), vagyis a *Higashiyama*-kultúra néven ismert.

Ahogy a *Muromachi*-kori történelem című fejezetben is szerepel, *Yoshimasa* sokáig gyermektelen volt, ezért testvérét, *Yoshimi*-t (義視) szánták utódjának. Felesége, *Hino Tomiko* azonban később fiút szült, *Yoshihisát* (義尚). *Tomiko* támogatást szerzett *Yamana Sōzen* (山名宗全), az egyik legbefolyásosabb hadúr segítségével, hogy fiát tegye meg örökössé. Ugyanakkor *Yoshimi* testvérét a rivális *Hosokawa Katsumoto* (細川勝元) támogatta. A problémát az okozta, hogy *Yoshimasa* túlságosan a művészeteknek élt, és nem foglalkozott a politikai válsággal, amelyet maga idézett elő azzal, hogy nem döntött egyértelműen az utódlás kérdésében.

1467-ben az örökösödési vita és a *daimyō*-k közötti hatalmi ellentétek miatt polgárháború robbant ki, amelyet *Ōnin no ran* (応仁の乱) néven ismerünk. A hadurak két nagy szövetségbe tömörültek: az egyik a *Hosokawa*, a másik a *Yamana* oldalt támogatta. A háború hamarosan az egész országra kiterjedt, és több mint tíz évig tartott. Végül 1477-ben, *Hosokawa Katsumoto* és *Yamana Sōzen* halála után *Yoshimasa* átadta a *sōgun* címet fiának, *Yoshihisának*. A háború következményeként Kiotó romokban hevert, és a *Muromachi bakufu* hatalma drámaian meggyengült.

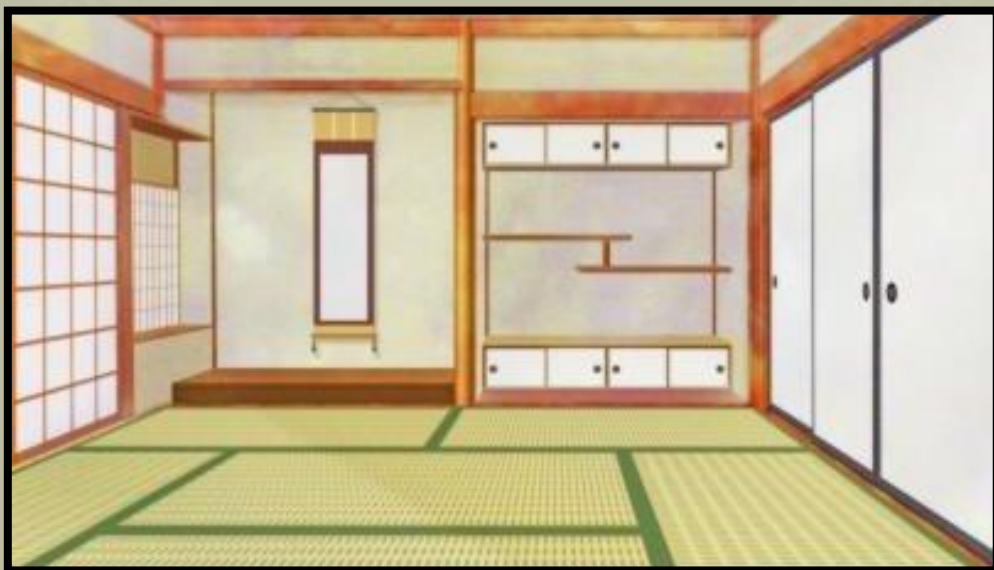
Miközben az ország pusztulásba sülyedt és az emberek szenvedtek, *Yoshimasa* tovább költötte vagyonát a *Ginkaku-ji* (銀閣寺), vagyis az Ezüst Pavilon építésére. Halála előtt már nem láthatta a templom befejezését.

Ginkaku-ji (銀閣寺), vagyis Ezüst Pavilon

Az *Ōnin no ran* eseményei közvetlenül vezettek a következő korszakhoz, a száz évig tartó *Sengoku jidai* (戦国時代), vagyis a Hadakozó Fejedelemségek korához.

Shoin-zukuri (書院造) — hagyományos japán lakóház-stílus, amelyet tatami szőnyegek, egy díszes fülke (*tokonoma*) és shōji (papír tolóajtók) jellemeznek. Ez a stílus képezi a modern japán otthonok belsőépítészeti alapját.

- (1) A **Higashiyama bunka** (東山文化) röviden azt a kifinomult művészeti és esztétikai irányzatot jelenti, amely a *Muromachi*-kor végén, *Ashikaga Yoshimasa* idején alakult ki Kiotó *Higashiyama* negyedében.

Ez a kultúra a zen buddhizmus, az egyszerűség (*wabi-sabi* esztétika), és a művészetek, mint a teaszertartás (*chanoyu*), az ikebana, a festészet, a kalligráfia, az építészet és a kertművészet harmonikus összefonódásán alapult.

Röviden: a *Higashiyama bunka* a japán művészet és életstílus letisztult, spirituális szépségét megteremtő kulturális mozgalom volt *Yoshimasa* korában.

A fordítás az alábbi cikk felhasználásával történt:

<https://studyingjapanesewords.com/2018/04/07/21muromachi-period/>

<https://studyingjapanesewords.com/2019/06/17/57-muromachi-period-history-%e5%ae%a4%e7%94%ba%e6%99%82%e4%bb%a3/>